

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข สุข วิศวกรรม พื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประชาคมมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของ

โรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง กฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงาน และอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาชาติในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมี

การปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกถึงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศไทยมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจาก

ภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร

มนุษย์

(๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการ

จัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็น

เมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่าง

สะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยง

การพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมี

ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมี

ความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ในระยะที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลากหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การก่อการร้ายข้ามชาติ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบกับการพัฒนาที่ผ่านมายังคงประสบปัญหาหลาย ๆ ด้านทั้งปัญหาคุณภาพ การศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม ผลผลิตการผลิตต่ำ และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างเหมาะสมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนการพัฒนาที่คำนึงถึงการวางรากฐานของประเทศไทยในระยะยาว ทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดี

ทั้งนี้ ประเทศไทยในปัจจุบัน อยู่ในห้วงเวลาแห่งการปฏิรูปประเทศไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน เป็นห้วงเวลาที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งไม่ได้มองการพัฒนาในระยะใกล้เพียงอย่างเดียว หากแต่มองถึงอนาคตของคนไทยทุกคนในอีก ๒๐ ปี ข้างหน้า ดังนั้น การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งในส่วนของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และต่อเนื่องไปสู่แผนพัฒนาฉบับต่อ ๆ ไป จึงไม่ใช่แผนที่มุ่งผลสำเร็จของการพัฒนาเฉพาะเพียง ๕ ปี ของการประกาศใช้ แต่เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกันไปตลอด ๒๐ ปี ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความมั่นคงในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

สำหรับการพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปี ที่จะส่งผลตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว โดยมีหลักการสำคัญของแผนฯ ประกอบด้วย

๑. ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” อย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อให้การพัฒนาในทุกมิติเป็นไปอย่างมีบูรณาการบนทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี สอดคล้องกับภูมิสังคม การพัฒนาทุกด้าน มีดุลยภาพ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และระบบนิเวศน์ มีความสอดคล้อง เกื้อกูล และพึ่งพ้อาศัยซึ่งกันและกัน การพัฒนาในมิติหนึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อมิติความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ชุมชน วิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม เพื่อมุ่งไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศอย่างแท้จริง

๒. คำนึงถึง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยใช้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคนไทยให้เป็นพลังสำคัญในการสร้างความมั่นคงของชาติ เป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ โดยในมิติสังคม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ มุ่งเน้นให้คนมีศักยภาพและการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถรอบด้าน และมีโอกาสในการเข้าถึงคุณภาพของการศึกษาอย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนและครอบครัวให้ดีขึ้น ในมิติเศรษฐกิจ พัฒนาคนทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อก้าวสู่การหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง ในมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งสร้างคนให้ใช้และอยู่กับสิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้ใช้ประโยชน์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

๓. มุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎ ระเบียบต่าง ๆ โดยต้องปรับปรุงให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ลดความซ้ำซ้อน หรือเป็นอุปสรรคต่อการหนุนเสริมการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ควบคู่กับการพัฒนาการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์หรือประเด็นการพัฒนาเฉพาะในแผนฯ ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มบทบาทของกลไกภาคองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วน

กล่าวโดยสรุป หลักการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) จะมุ่งเน้นการพัฒนาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญาพื้นฐานในการกำกับทิศทางการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ คำนึงถึงการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาว คนในชาติจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ความเพียร และมีจิตสำนึกคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับพัฒนาการสำคัญในการขับเคลื่อนแผนฯ ทั้งการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ กลไกการทำงานที่มีหน้าที่หลักต้นประเด็นการพัฒนาสำคัญต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการใช้องค์ความรู้ เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่สังคมที่ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์และเป้าหมายในภาพรวม

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นแผนพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงมุ่งบรรลุวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการประเมินสถานะของประเทศในด้านต่าง ๆ ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายรวมของการพัฒนาได้ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิตมีสุขภาพที่ดี มีครอบครัวที่อบอุ่น มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดี มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และมีความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคม ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในสังคมสูงวัย

๑.๒ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจมีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน มีความมั่นคงทางพลังงาน มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและครอบคลุม มีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสากล รวมทั้งมีการสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับความเจริญในภาคส่วนต่าง ๆ ด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๑.๓ เพื่อรักษาทุนธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศและสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๔ เพื่อสร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีส่วนสำคัญของความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบต่าง ๆ ในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและโลก

๑.๕ เพื่อให้การทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ยึดหน้าที่และพื้นที่รวมทั้งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึง ตรวจสอบได้ และปราศจากคอร์รัปชัน

๒.เป้าหมายรวม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายร่วมการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย

๒.๑ คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคม มีความสุขทั้งมิติทางกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง มีความเป็นไทย และมีความสามารถเชิงการแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี

๒.๒ ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๓ ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล เน้นอุปสงค์นำการผลิต มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และมีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็ง สามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งมีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพ และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนา ที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิต

๒.๔ ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ภายในปี ๒๕๖๓ เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๕ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหา อาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่งสินค้าและค่านมนุษย์ลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่ง โลจิสติกส์ ห่วงโซ่มูลค่า เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก และอัตราการเติบโต ของมูลค่าการลงทุนและการส่งออกของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและอาเซียนสูงขึ้น

๒.๖ มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน ต้องลดบทบาทภาครัฐในหารให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่า ลดปัญหาคอร์รัปชัน และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐจัดทำโดยสถาบันการศึกษานานาชาติและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐต้องมีประสิทธิภาพสูง และดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันดีขึ้น รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๑. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

การพัฒนาศักยภาพคนไทยที่พึงปรารถนา จะต้องพัฒนาให้คนไทยเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นคนที่มีความสุขโดยมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดี ตลอดจนเป็นคนดีมีคุณธรรม มีวินัย ยึดถือวัฒนธรรมที่ดีงาม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม เพื่อเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์การพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

๑.๑ เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี และมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมสูงวัย

๑.๓ เพื่อปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิตของคนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดี

๒. ยุทธศาสตร์การสร้างความปลอดภัยในสังคม

การสร้างความเป็นธรรมลดความปลอดภัยในสังคมมุ่งเน้นการสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงทรัพยากร แหล่งทุนในการประกอบอาชีพ และเข้าถึงบริการทางสังคมของรัฐอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเป็นธรรม ทั้งบริการการศึกษา สุขภาพ สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

๓. ยุทธศาสตร์การสร้างความปลอดภัยทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๓.๑ สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

๓.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา

๔. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔.๑ รักษาทุนธรรมชาติเพื่อสร้างความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔.๒ เสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ และส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน

๔.๓ ควบคุม ป้องกัน และลดมลพิษ รวมทั้งฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ

ของประชาชน

๔.๔ พัฒนาขีดความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบ

๕. ยุทธศาสตร์ความมั่นคง

๕.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยคุกคามความมั่นคงภายในไม่ให้ลุกลามเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

๕.๒ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความพร้อมในการผนึกกำลังรับภัยคุกคามและสามารถบริหารจัดการได้

๕.๓ เพื่อให้นโยบายทุกด้าน ทุกมติ สามารถพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔ เพื่อใช้ความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ และเป็นเครื่องมือรักษาผลประโยชน์ของ

ชาติและความสงบสุขของประเทศ

๕.๕ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยการก่อการร้ายและโจมตีด้านไซเบอร์

๕.๖ เพื่อลดและบรรเทาปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขต่างๆ

๖. ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๖.๑ เพื่อให้ภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ได้มาตรฐาน

๖.๒ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

โปร่งใส

๖.๓ เพื่อให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอยู่ระดับแนวหน้า

๖.๔ เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๗.๑ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๗.๒ เพื่ออนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน สร้างความมั่นคงทางพลังงาน

๗.๓ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ

๗.๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำประปาให้

ครอบคลุม

๘. ยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

มุ่งใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เสริมสร้างสังคมที่มีตรรกะทางความคิด บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุล แก้ไขปัญหาและยกระดับความเจริญให้กับภาคส่วนต่างๆ และเสริมสร้างความเข้มแข็งงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคให้สามารถสร้างโอกาสการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ได้อย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่และปลอดภัย เพื่อเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อฟื้นฟูฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่างมีสมดุลและได้รับการยอมรับจากชุมชน

๑๐. ยุทธศาสตร์การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์ความได้เปรียบจากทำเลที่ตั้งของประเทศ เพื่อให้ประเทศเป็นฐานการผลิตและการลงทุนที่มีสมรรถภาพสูง เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ของประเทศไทยในด้านการค้า การลงทุน การเงิน และโอกาสด้านการตลาด เพื่อผลักดันบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยให้เป็นส่วนสำคัญในระดับภูมิภาคและโลก

ค่านิยมหลักของคนไทย เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ดังนี้

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- ๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลสมีความละเอียดอ่อนไหวตามหลักของศาสนา
- ๑๒) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ยุทธศาสตร์หลักที่ คสช. ยึดถือเป็นแนวทางในปัจจุบัน มีทั้งหมด ๙ ด้าน ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
- ๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
- ๓) ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน
- ๔) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
- ๕) ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
- ๖) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๗) ยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในการใช้บริการอย่างแท้จริง

๘) ยุทธศาสตร์ในเรื่องการปรับปรุงระบบโทรคมนาคมเทคโนโลยีของชาติให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคตให้ทัดเทียมอาเซียนและประชาคมโลก

๙) ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง ภาคเหนือ ประกอบด้วย ๑๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน พิชัยโลก ดาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กาแพงเพชร พิจิตร และ อุทัยธานี เป็นพื้นที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง กลุ่มประเทศเอเชียใต้ และกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและ ด้านเหนือ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนและด้านตะวันตก ติดต่อกับ สหภาพเมียนมา

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม ๑๐๖.๐๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของพื้นที่ประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ ตอนบนเป็นที่สูง เป็นภูเขา ป่าไม้ และแหล่งต้นน้ำลำธาร พื้นที่ตอนล่างเป็นภูเขาสูงทางทิศตะวันตก และ ทิศตะวันออก ตอนกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มของแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน สะแกกรัง และป่าสัก

๑.๓ ภูมิอากาศ มีอากาศร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือน กุมภาพันธ์-พฤษภาคม มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง โดยเฉพาะเดือนมีนาคมและเมษายน จังหวัดที่มีอุณหภูมิ สูงสุด คือ อุตรดิตถ์ ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๕๘ เท่ากับ ๑,๐๕๓.๑๐ มิลลิเมตร จังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เชียงราย ฝนตก น้อยที่สุด คือ ลำปาง ฤดูหนาว ช่วงเดือน ตุลาคม-กุมภาพันธ์อากาศหนาวเย็น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ จังหวัดเชียงราย

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปี ๒๕๕๘ จากพื้นที่ภาครวม ๑๐๖.๐๓ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๕๖.๔๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓ พื้นที่ทำการเกษตร ๓๒.๕๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๐.๖ และพื้นที่ใช้ประโยชน์ อื่นๆ ๑๗.๐๓ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๑ ของพื้นที่ภาค

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดินสภาพดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะดินบริเวณลุ่มแม่น้ำต่างๆ เหมาะสม สำหรับการทำนา ประมาณ ๑๖.๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๕.๕ ของพื้นที่ภาค และปลูกพืชไร่ประมาณ ๒๐.๐ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๑๘.๙ ของพื้นที่ภาค

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ๘ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำสะแกกรัง ลำน้ำหลักของภาค ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และ แม่น้ำน่าน ซึ่งไหลไปบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ขนาดใหญ่ในพื้นที่ ได้แก่ กว๊านพะเยา (พะเยา) บึงบอระเพ็ด (นครสวรรค์) และ บึงสีไฟ (พิจิตร) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำบาดาลสำคัญในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ แอ่งเชียงใหม่และแอ่งลำพูน สำหรับภาคเหนือตอนล่าง มี แหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่อยู่บริเวณที่ราบลุ่มเหนือจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นไปถึงจังหวัดอุตรดิตถ์ คุณภาพของน้ำบาดาลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่บริโภคได้

๑.๕.๓ ป่าไม้ภาคเหนือมีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดของประเทศ ในปี ๒๕๖๐ ภาคเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ ๕๖.๓๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๕๕.๒ ของพื้นที่ป่าไม้ประเทศ ลักษณะเป็น ป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง โดยเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือตอนบน เช่น เชียงใหม่ ดาก และแม่ฮ่องสอน

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ โครงข่ายถนน เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว เมียนมา และสามารถเชื่อมโยงไปยังจีนตอนใต้ ๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เริ่มต้นที่ กรุงเทพมหานคร สิ้นสุด ที่ด่านพรมแดนแม่สาย อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย เชื่อมโยงกับประเทศเมียนมาที่ท่าขี้เหล็ก เป็นระยะทาง ทั้งสิ้น ๙๙๔.๗๕ กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (สายอินทร์บุรี-เชียงใหม่) เป็นทางหลวงแผ่นดินสายหลักแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมการคมนาคมระหว่างจังหวัดในภาคกลางกับจังหวัดในภาคเหนือระยะทาง ๕๔๕.๗๘ กิโลเมตร

๒.๑.๒ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor : NSEC) หรือเส้นทาง R๓A เชื่อมโยงระหว่างคุนหมิง จีนตอนใต้ มายังเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว เข้าสู่ ประเทศไทยผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงของ-ห้วยทราย) ที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย ผ่าน ทางหลวงหมายเลข ๑ ลงสู่ภาคกลางและภาคใต้ เชื่อมไปถึงมาเลเซียและสิงคโปร์

๒.๑.๓ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) หรือเส้นทาง R๒ เชื่อมโยง ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา ไทย ลาว และเวียดนาม โดยเชื่อมโยงจาก เมียนมา ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๑ สู่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก-พิษณุโลก-เพชรบูรณ์ เข้าสู่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ (ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร) และเชื่อมสู่ สปป.ลาว ผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ ๒ (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) เป็นเส้นทาง เชื่อมโยงการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคุ่มน้ำโขง (GMS)

๒.๒ รถไฟ มีเส้นทางรถไฟกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ สามารถเชื่อมโยงสู่ทางรถไฟสายตะวันออก เชียงเหนือ ที่สถานีรถไฟชุมทางบ้านภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๓ สนามบิน มี ๑๒ แห่ง เป็นสนามบินนานาชาติ ๒ แห่ง คือ ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ และท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และสนามบินในประเทศ ๑๐ แห่ง ได้แก่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน พิษณุโลก สุโขทัย แพร่ แม่สอด ตาก เพชรบูรณ์ และปาย

๒.๔ ด่านชายแดน มี ๘ ด่านถาวร ๒๑ จุดผ่อนปรนที่เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟทางคู่ ช่วงปากน้ำโพ - เด่นชัย ช่วงเด่นชัย - เชียงใหม่ และ ช่วงเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ รวมถึงรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพ - เชียงใหม่ และสนามบินนานาชาติเชียงใหม่แห่งที่ ๒ อยู่ระหว่างเสนอโครงการ

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า มีระบบสายส่งเชื่อมโยงกับระบบสายส่งของประเทศและมีโรงงานและเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าที่สำคัญ ได้แก่ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ (ลำปาง) โรงไฟฟ้าลานกระบือ (กำแพงเพชร) เขื่อนสิริกิติ์ (อุตรดิตถ์) เขื่อนภูมิพล (ตาก) และเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล (เชียงใหม่)

๒.๖.๒ ประปา มีระบบบริการประปาครอบคลุมพื้นที่เขตเมือง ในพื้นที่ความรับผิดชอบ ของสำนักงานประปาเขต ๙ (เชียงใหม่) และ สำนักงานประปาเขต ๑๐ (นครสวรรค์) นอกจากนี้มีระบบประปา ของ อปท. และประปาหมู่บ้าน

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๑.๑ เศรษฐกิจของภาคเหนือมีขนาดเล็ก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๙ เท่ากับ ๑,๑๓๒,๘๖๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนเล็กกลง เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๘.๙ ของประเทศ

๓.๑.๒ โครงสร้างเศรษฐกิจขับเคลื่อนโดยภาคบริการและภาคเกษตร ในปี ๒๕๕๙ ภาคบริการมีส่วนถึงร้อยละ ๕๖.๓ ส่วนใหญ่เป็นการค้าส่งค้าปลีก การศึกษา และบริการภาครัฐ สำหรับโรงแรมและภัตตาคารมีแนวโน้มขยายตัวสูงสุดสอดคล้องกับการเติบโตของการท่องเที่ยว ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ ของผลิตภัณฑ์ภาค ซึ่งเป็นการผลิตพืชเกือบทั้งหมด ส่วนภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทน้อย เพียงร้อยละ ๑๙.๒ ซึ่งส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๖๒ เป็นอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

๓.๑.๓ เศรษฐกิจภาคเหนือขยายตัวต่ำกว่าระดับประเทศ ในปี ๒๕๕๙ เศรษฐกิจภาคเหนือ ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ขณะที่ประเทศขยายตัวร้อยละ ๓.๓ เป็นผลจากการหดตัวของภาคเกษตรที่ลดลงมาก ถึงร้อยละ ๖.๐ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง และราคาผลผลิตตกต่ำทำให้เกษตรกรลดการผลิต ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของเกษตรกร ขณะที่ภาคบริการขยายตัวได้ดีทุกสาขา โดยเฉพาะสาขาการค้าส่งและ ค้าปลีก และสาขาการให้บริการทางการเงินฯ ที่ขยายตัวร้อยละ ๑๒.๘ และ ๗.๐ ตามลำดับ

๓.๑.๔ รายได้เฉลี่ยต่อประชากรต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาค ต่อหัวประชากรของภาคเหนือ (GRP Per capita) เท่ากับ ๘๘,๘๘๘ บาทต่อคนต่อปี ยังห่างจากระดับประเทศ เกือบ ๑ เท่า จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดลำ พูน (๑๗๒,๗๑๗ บาท) กำแพงเพชร (๑๓๗,๘๘๒ บาท) และเชียงใหม่ (๑๓๐,๐๓๔ บาท) เนื่องจากเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและพื้นที่ เศรษฐกิจหลักของภาค ขณะที่จังหวัดแพร่ (๖๔,๘๘๓ บาท) สุโขทัย (๖๔,๗๓๒ บาท) และแม่ฮ่องสอน (๖๑,๒๕๕ บาท) มีรายได้เฉลี่ยต่อประชากรต่ำที่สุดในภาค

๓.๑.๕ พื้นที่เศรษฐกิจค่อนข้างกระจุกตัวในจังหวัดใหญ่ โดยจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ ที่สุดของภาค คือ จังหวัดเชียงใหม่ สัดส่วนร้อยละ ๑๙.๖ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ร้อยละ ๙.๔ นครสวรรค์ ร้อยละ ๙.๒ และเชียงรายร้อยละ ๘.๘ ขณะที่แม่ฮ่องสอนมีขนาดเล็กที่สุดเพียงร้อยละ ๑.๑ ทั้งนี้พื้นที่เศรษฐกิจ ไม่มีความเปลี่ยนแปลงจากช่วงที่ผ่านมามากนัก

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา ๓.๒.๑ ภาคเกษตร ๑) ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลัก ของประชากรส่วนใหญ่และการจ้างงาน ในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๗,๓๖๑ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำเกษตร แปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูง สำหรับการผลิตพืชผัก และไม้ผล ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบ การผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งยังอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่ เชิงพาณิชย์พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ ชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ในจังหวัด เชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๓.๒.๒ ภาคอุตสาหกรรม

๑) อุตสาหกรรมของภาคเหนือมีบทบาทน้อยเมื่อเทียบกับระดับประเทศ ในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม (สาขาอุตสาหกรรมและเหมืองแร่) มีมูลค่า ๒๑๗,๑๖๑ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๒ ของผลิตภัณฑ์ภาค และมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ ภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โครงสร้างอุตสาหกรรมหลักประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์อาหารมีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ ๔๙.๗ ของสาขาอุตสาหกรรม รองลงมาเป็นการผลิตเครื่องตีพิมพ์ ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ฯ ผลิตภัณฑ์จาก แร่โลหะ และเครื่องแต่งกาย ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาฐานทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น วัตถุดิบทางการเกษตร แร่ดินขาว และไม้แปรรูป รวมทั้งอาศัยฝีมือแรงงานเป็นหลัก อุตสาหกรรมในภาคเหนือ ตอนล่าง จังหวัดกำแพงเพชรและนครสวรรค์ เป็นกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มพลังงานชีวภาพ/ชีวมวล โดยเป็นโรงงานขนาดใหญ่ และมีนิคมอุตสาหกรรมที่จังหวัดพิจิตร สำหรับภาคเหนือตอนบน ในนิคมอุตสาหกรรมลำพูนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ของนักลงทุนญี่ปุ่นซึ่งปัจจุบันเต็มพื้นที่แล้ว และมีโรงงานอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป และอุตสาหกรรมเบาต่างๆ กระจายในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง โดยเป็นผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม

๒) ภาคเหนือเป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ เป็นผลิตภัณฑ์ ที่มีอัตลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมภาคเหนือและมีความหลากหลาย อาทิ ผ้าทอ เครื่องเงิน เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน เป็นต้น แหล่งผลิตส่วนใหญ่กระจายในจังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยมีจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่งจำหน่ายหลัก และเป็นเมือง UNESCO's Creative City Network (สาขา Crafts and Folk Art) ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา และศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบ (TCDC ภาคเหนือ) นอกจากนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นต้นมา ได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในกลุ่มซอฟต์แวร์ และดิจิทัลคอนเทนต์ซึ่งในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘ โครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และดิจิทัลคอนเทนต์ มีการขยายตัวเฉลี่ย ของจำนวนผู้ประกอบการสูงถึงร้อยละ ๒๙.๔ ต่อปี โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองสำหรับ นักพัฒนางานดิจิทัล (Best City for Digital Nomads) ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาธุรกิจ Startup โดยสำนักงาน ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA ภาคเหนือ) และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ให้การสนับสนุน

๓.๒.๓ การค้าชายแดน

๑) ด้านชายแดนภาคเหนือเป็นประตูการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งเมียนมา และ สปป.ลาว และสามารถเชื่อมโยงการค้ากับประเทศจีนตอนใต้ การค้าชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๐ การค้าผ่านด่านศุลกากร (การค้าชายแดนและผ่านแดน) มีมูลค่ารวม ๑๕๓,๑๘๓.๖๓ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็น การส่งออกจึงได้ดุลการค้าสูงมาโดยตลอด ในช่วงปี๒๕๕๕-๒๕๖๐ มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือขยายตัว เฉลี่ยร้อยละ ๑๙.๓ ต่อปี ตามการค้ากับประเทศเมียนมาจากการเปิดประเทศทำให้มีความต้องการสินค้า เพื่ออุปโภคบริโภคสูง และการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนหงสา ของ สปป.ลาว ผ่านทาง ด่านทุ่งช้าง อย่างไรก็ตาม ภาคเหนือเป็นเพียงทางผ่านของสินค้าออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้ เท่านั้น โดยสินค้าส่วนใหญ่มาจากส่วนกลาง ด้านชายแดนหลัก ได้แก่ ด่านแม่สอด จังหวัดตาก สัดส่วนร้อยละ ๕๒.๐ และด่านในจังหวัดเชียงรายรวมประมาณร้อยละ ๓๐.๕ ได้แก่ ด่านเชียงของ เชียงแสน และด่านแม่สาย สินค้าส่งออกที่สำคัญ อาทิ น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง น้ำตาลทราย เครื่องโทรสารพร้อมอุปกรณ์ สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้านำเข้า อาทิ พลังงานไฟฟ้า โคกระบือมีชีวิต ผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากสัตว์ ผักและผลไม้ พืช น้ำมัน และสินค้าเกษตร สำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนในภาคเหนือ มี ๒ แห่ง ได้แก่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และอำเภอแม่สาย เชียงแสน เชียงของ ในจังหวัดเชียงราย ปัจจุบันอยู่ระหว่าง การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน

๒) โครงสร้างการค้าชายแดนจำแนกตามประเทศคู่ค้า ในปี ๒๕๖๐ มูลค่าการค้า ส่วนใหญ่ยังคงเป็นเมียนมา ๙๒,๒๙๔.๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓ รองลงมาเป็น สปป.ลาว ๔๑,๔๓๑.๒๙ ล้านบาท ร้อยละ ๒๗.๐ เป็นอันดับสองสูงกว่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ เป็นผลมาจากการนำเข้าพลังงาน ไฟฟ้า และการพัฒนาพื้นที่ในแขวงบ่อแก้วและหลวงน้ำทา ทำให้มีความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคและ วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างมากขึ้น ขณะที่การค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ชะลอตัว โดยมีมูลค่า ๑๙,๔๕๘.๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจประเทศจีนอยู่ในภาวะชะลอตัว สำหรับช่องทางการค้า กับจีนตอนใต้เปลี่ยนมาผ่านด่านเชียงของมากขึ้นจากเดิมที่ผ่านทางด่านเชียงแสน โดยในปี ๒๕๖๐ การค้ากับ จีนผ่านด่านเชียงของมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๗๘.๕ เนื่องจากความสะดวกของการขนส่งตามเส้นทาง R๓A ผ่านสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๔ ประกอบกับการขนส่งทางเรือที่ท่าเรือเชียงแสนยังติดปัญหาเรื่องน้ำ ผู้ประกอบการจึงเปลี่ยนมาเป็นการขนส่งสินค้าทางถนน R๓A หรือขนส่งทางเรือในแม่น้ำโขงแต่ถ่ายสินค้าไปยัง ท่าเรือของประเทศลาวเพื่อหลีกเลี่ยงข้อกีดกันและเกาะแก่ง จากนั้นขนส่งทางบกตามถนน R๓A ผ่านทาง ด่านเชียงของ

๓.๒.๔ การท่องเที่ยว

๑) การท่องเที่ยวของภาคเหนือโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติโดยมีจุดแข็ง อยู่ที่สภาพภูมิสังคม ซึ่งเป็นภูเขาสูง ทัศนียภาพสวยงาม อากาศเย็นสบาย มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมทั้งเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยว สู่ประเทศเพื่อนบ้าน และยังมีแหล่งมรดกโลกทั้ง

ด้านประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศน์ จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยว หลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มขยายตลาดท่องเที่ยว เฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น MICE การท่องเที่ยว เพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน กีฬา/การผจญภัย ฟันน้ำกระยะยาว และ การท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศ อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยมีเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวหลักที่มีชื่อเสียงระดับโลก อย่างไรก็ตาม สภาพโดยรวมของทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวหลักมีความเสื่อมโทรม การบริหารจัดการด้าน ๗ แผนพัฒนาภาคเหนือ การท่องเที่ยว และระบบขนส่งสาธารณะยังขาดประสิทธิภาพ และปัญหาหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจมาท่องเที่ยว เป็นประเด็นที่ท้าทายต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือ

๒) รายได้จากการท่องเที่ยวภาคเหนือขยายตัวต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยว จำนวน ๓๓.๘๒ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ และมีรายได้จาก การท่องเที่ยว ๑๗๕,๔๕๔.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๑ ของรายได้ท่องเที่ยวทั้งประเทศ รองจาก กรุงเทพฯ ภาคใต้ และภาคตะวันออก โดยปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ รายได้จากการท่องเที่ยวภาคเหนือขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๑๑.๓ ต่อปี ต่ำกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๑๓.๖ และจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ ๘.๒ ขณะที่ของประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๒ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ กว่าร้อยละ ๘๒.๔ เป็นชาวไทย และยังเป็นนักท่องเที่ยวกระแสหลัก สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ ๔๑.๑ มาจาก ยุโรปและอเมริกา และ ร้อยละ ๒๘.๘ เป็นนักท่องเที่ยวจากจีนซึ่งขยายตัวสูงมาก

๓) รายได้จากการท่องเที่ยวยังคงกระจุกตัวในเมืองท่องเที่ยวหลักแต่มีแนวโน้ม กระจายสู่เมืองรองมากขึ้น ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดส่วนใหญ่เป็น เมืองท่องเที่ยวหลัก คือ เชียงใหม่ ร้อย ละ ๕๖.๕ เชียงราย ร้อยละ ๑๔.๘ พิษณุโลก ร้อยละ ๔.๕ และ เพชรบูรณ์ ร้อยละ ๔.๐ อย่างไรก็ตาม พบว่า เมืองท่องเที่ยวรอง เช่น น่าน พิจิตร ลำพูน อุทัยธานี อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พะเยา ลำปาง มีการขยายตัวของ รายได้การท่องเที่ยวในอัตราที่สูง

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

๓.๓.๑ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของภาคเหนือต่ำกว่าระดับประเทศมาก และขยายตัวในอัตรา ที่ชะลอลง โดยในปี ๒๕๖๐ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนภาคเหนือ ๑๙,๐๔๖ บาทต่อเดือน ต่ำกว่าระดับประเทศ ที่ ๒๖,๙๔๖ บาทต่อเดือน จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนสูงสุดของภาค คือ จังหวัดลำพูน ๒๔,๔๖๘ บาท ต่อเดือน ต่ำสุด คือ จังหวัดเชียงราย ๑๑,๘๐๙ บาทต่อเดือน และพบว่าอัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ย ครัวเรือนชะลอลดตัวลง เหลือเฉลี่ยร้อยละ ๑.๗ ต่อปี ในช่วง ๒๕๕๔-๒๕๖๐

๓.๓.๒ หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนของภาคเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ แต่มีแนวโน้ม ขยายตัว ในปี ๒๕๖๐ ภาคเหนือมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๖๗,๙๕๒ บาท ต่ำกว่าของประเทศ ที่ ๑๗๘,๙๙๔ บาท จังหวัดที่มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงสุดของภาค คือ จังหวัดพิษณุโลก ๒๗๓,๒๑๒ บาท รองลงมาคือ จังหวัดอุทัยธานี ๒๖๓,๗๕๕ บาท ต่ำสุดในภาคคือ จังหวัดเชียงราย ๓๐,๖๐๘ บาท แม้ว่าหนี้สิน เฉลี่ยต่อครัวเรือนของภาคยังคงค่อนข้างต่ำ แต่มีอัตราการ ขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ ๕.๖ ต่อปีในช่วง ๒๕๕๔-๒๕๖๐

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

๔.๑.๑ อัตราการเพิ่มประชากรของภาคต่ำกว่าระดับประเทศ ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๑๒.๑๐ ล้านคนหรือร้อยละ ๑๘.๓ ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๘๐ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และมีอัตรา การเพิ่มขึ้นของประชากร ในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๖๐ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๔ ต่ำกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ย ร้อยละ ๐.๕ โดยจังหวัดเชียงใหม่ มี ประชากรมากที่สุด ๑.๗๕ ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดเชียงราย มีประชากร ๑.๒๙ ล้านคน และจังหวัดนครสวรรค์ มี ประชากร ๑.๐๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔ ๑๐.๖ และ ๘.๘ ของประชากรภาค ตามลำดับ

๔.๑.๒ สัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น สูงกว่าระดับประเทศ โครงสร้างประชากรมีแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น เป็นผลจากความสำเร็จของการวางแผนครอบครัวและการพัฒนา ด้านสาธารณสุข โดยในปี ๒๕๕๕ มีสัดส่วนประชากรสูงอายुर้อยละ ๑๖.๘ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๗.๗ ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งสูงกว่าร้อยละ ๑๖.๙

ของสัดส่วนผู้สูงอายุระดับประเทศ จึงทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระ ในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น จากประชากรวัยแรงงาน ๓.๘ คน ดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน ในปี ๒๕๕๕ เป็นประชากรวัยแรงงาน ๒.๘ คน ดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน ในปี ๒๕๕๙

๔.๑.๓ ประชากรเมืองโดยรวมเพิ่มขึ้น ปี ๒๕๕๕ มีประชากรเมืองจำนวน ๓.๑๓ ล้านคน หรือ ร้อยละ ๒๖.๕ ของประชากรทั้งภาค เพิ่มขึ้นเป็น ๓.๒๗ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๗.๑ ของประชากรทั้งภาค ในปี ๒๕๕๙ โดยจังหวัดตากมีอัตราการเพิ่มของประชากรเมืองมากที่สุด ร้อยละ ๒๕.๑ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และพิษณุโลก มีอัตราการเพิ่มของประชากรเมืองร้อยละ ๑๙.๖ และ ๑๔.๖ ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษ จึงทำให้ประชากรอพยพเข้าไปทำงานและอาศัยจำนวนมาก

๔.๒ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มจบการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ปี ๒๕๖๐ มีผู้มีงานท ๖.๒๒ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการ ร้อยละ ๔๖.๘ ของผู้มีงานทำของภาค จำนวนแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมลดลง จากร้อยละ ๕๑.๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๔๗.๕ ในปี ๒๕๖๐ มีความรู้ระดับมัธยมต้น ลดลงจากร้อยละ ๑๔.๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๔.๑ ในปี ๒๕๖๐ ระดับมัธยมปลาย เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙.๙ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๑.๗ ในปี ๒๕๖๐ แรงงานระดับอาชีวะ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒.๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๒.๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘.๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๒.๒ ในปี ๒๕๖๐ เห็นได้ว่าคุณภาพแรงงานดีขึ้น

๔.๓ การศึกษา

๔.๓.๑ สถาบันการศึกษามีทุกระดับ โดยระดับอุดมศึกษามี ๒๙ แห่ง ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด แยกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ๑๔ แห่ง เอกชน ๗ แห่ง วิทยาลัยเอกชน ๒ แห่ง และวิทยาลัยชุมชน ๖ แห่ง

๔.๓.๒ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๐ ประชากร มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๗ ปี ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีปีการศึกษาเฉลี่ย ๙.๕ ปีโดยจังหวัดลำปางและ จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุด ๙.๕ ปี รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดอุดรดิตถ์ ๙.๓ ปี ตามลำดับ ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด ๖.๕ ปี

๔.๓.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยผลการสอบ O-NET ชั้น ม.๓ (๔ วิชาหลัก) ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๖ และลดลงเป็นร้อยละ ๓๔.๔ ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งยังต่ำกว่า เกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕๐ ในทุกวิชา โดยปี ๒๕๖๐ วิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ ๔๙.๖ รองลงมาได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๓๓.๓ และวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนต่ำสุดร้อยละ ๒๗.๗

๔.๔ สาธารณสุข

๔.๔.๑ มีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ มีจำนวนโรงพยาบาล รัฐบาลจำนวน ๑๙๑ แห่ง แยกเป็น โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ๑๖๙ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ๑๖ แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ๖ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๒,๒๓๘ แห่ง

๔.๔.๒ บริการสาธารณสุขมีการพัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ โดยสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร มีแนวโน้มดีขึ้น จากแพทย์ ๑ คนต่อประชากร ๒,๙๖๘ คน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒,๐๗๔ คน ในปี ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม บุคลากรทางการแพทย์ยังกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นเมืองศูนย์กลางและเมืองหลักของภาค ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลกและเชียงใหม่ โดยจังหวัดพิษณุโลกมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑,๑๒๘ คน และ จังหวัดเชียงใหม่ มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑,๒๕๒ คน

๔.๔.๓ อัตราการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีสัดส่วนสูงที่สุดของประเทศ อัตราการ ฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคนของภาคลดลง จาก ๑๐.๘ ต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๘.๗ ต่อ ประชากรแสนคน ในปี ๒๕๖๐ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุดของภาคเหนือ และประเทศ เท่ากับ ๑๔.๑ ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดน่าน มีอัตราการฆ่าตัวตาย ๑๑.๓ และ ๑๐.๙ ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ ขณะที่จังหวัดพิจิตรมีอัตราการ ฆ่าตัวตายต่ำสุด ๔.๖ ต่อประชากรแสนคน

๔.๕ สัดส่วนคนจน สัดส่วนจนลดลงมาก แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศ การกระจายรายได้มีแนวโน้มดีขึ้น สัดส่วน คนจนของภาคลดลงจากร้อยละ ๑๗.๔ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๙.๘ ในปี ๒๕๖๐ สูงกว่าสัดส่วนคนจนของประเทศที่มีอัตราร้อยละ ๘.๙ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสัดส่วนคนจนสูงสุด ร้อยละ ๓๓.๓ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดตาก ร้อยละ ๒๗.๒ และจังหวัดน่าน ร้อยละ ๑๗.๙ ส่วนการกระจายรายได้ของภาคมีแนวโน้มดีขึ้น โดยสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ปรับจาก ๐.๔๔ ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๐.๔๑ ในปี ๒๕๖๐

๖. สภาวะแวดล้อม

๖.๑ จุดแข็ง

๖.๑.๑ ภาคเหนือมีความพร้อมต่อการพัฒนาเชื่อมโยงด้านการค้าและบริการกับนานาชาติ และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจภาคกลาง ของประเทศและเส้นทางตามแนว North-South Economic Corridor (จีนตอนใต้ เมียนมาร์ ลาว ไทย) และ East-West Economic Corridor (เวียดนาม กัมพูชา ลาว ไทย เมียนมาร์) และมีเมืองสำคัญที่เป็น ฐานการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย และตาก

๖.๑.๒ สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของภาคเหนือมีความหลากหลาย โดยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างมีศักยภาพในด้านผลิตภัณฑ์อาหาร โดยเฉพาะข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าว บรรจุภัณฑ์ชีวภาพ ตลอดจนอุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพ เช่น เอทานอลจากกากน้ำตาล พลังงานไฟฟ้าจากแกลบ อุตสาหกรรม อาหารสัตว์ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ และสามารถนำเข้าวัตถุดิบเกษตรจาก ประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนภาคเหนือตอนบนมีศักยภาพในการพัฒนาด้านเกษตรประณีต เกษตรอินทรีย์ โดยเฉพาะพืชผักและดอกไม้เมืองหนาว สำหรับตลาดเฉพาะที่มีกำลังซื้อสูง และพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่มี มูลค่าเพิ่มสูง อาทิ อาหารเสริมสุขภาพ Functional Food และผลิตภัณฑ์เวชสำอางต่างๆ เป็นต้น

๖.๑.๓ ภาคเหนือเป็นฐานการผลิตหัตถอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ฐานความรู้ ด้านเทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรมและการออกแบบร่วมสมัย เพื่อตอบสนองต่อกระแสความต้องการของตลาด อาทิ ของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก และสินค้าหัตถกรรม ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสูงงาน หัตถศิลป์ โดยเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

๖.๑.๔ เป็นฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ สำคัญของภาค ภาคเหนือมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายที่สามารถพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในภาค และเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะการจัดกลุ่มการท่องเที่ยว (Cluster) อาทิ ท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์ เชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน เชิงนิเวศน์ และเชิงสุขภาพ ๖.๑.๕ สภาพภูมิเศรษฐกิจ-สังคมเอื้อต่อการพัฒนาภาคธุรกิจบริการ จากความพร้อม ด้านบริการพื้นฐานของเมือง โครงสร้างพื้นฐานของธุรกิจบริการ สภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะลักษณะของคนท้องถิ่นภาคเหนือที่เอื้อต่องานบริการ ทำให้ภาคเหนือมีศักยภาพสำหรับภาคธุรกิจ บริการ อาทิ ศูนย์การประชุมนานาชาติ สำนักงานตัวแทนในภูมิภาค งานแสดงสินค้า บริการทางการศึกษา ธุรกิจบริการสุขภาพและทางการแพทย์ และธุรกิจด้านบริการโลจิสติกส์ เป็นต้น

๖.๒ จุดอ่อน

๖.๒.๑ ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง และประสบปัญหาหมอกควัน มีการบุกรุกและ ตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าต้นน้ำ ความสมดุลของ ระบบนิเวศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน อุทกภัย ภัยแล้ง นอกจากนี้ ยังมีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจาก การเผาป่า การเผาในที่โล่ง และการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ของประชาชน ภาวะเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

๖.๒.๒ การขยายตัวของพื้นที่เมือง ชุมชน และอุตสาหกรรมที่ขาดการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยและ น้ำเสียจากชุมชนและ อุตสาหกรรม การให้บริการขนส่งมวลชนสาธารณะที่ไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง การบดบังทัศนียภาพหรือรुक้า โบราณสถานที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ ทำให้เกิดมลภาวะต่างๆ การสิ้นเปลือง พลังงาน ปัญหาความปลอดภัย รวมถึงการ เต็มโตของชุมชนที่รุกคืบพื้นที่เกษตรกรรมอันอุดมสมบูรณ์ และ ตัดทอนระบบโครงข่ายชลประทานเพื่อการเกษตร น ไปสู่การสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรมของภาคและ สร้างมลภาวะต่อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

๖.๒.๓ ภาคเหนือมีข้อจำกัดด้านแรงงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเปลี่ยนแปลง โครงสร้าง ประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลง แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา ขาดความรู้และทักษะที่สนับสนุนการพัฒนาตามศักยภาพและโอกาสของภาค ที่สำคัญคือ ความรู้และทักษะในด้านภาษา เพื่อการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่างๆ เทคโนโลยีทางการแพทย์ เทคโนโลยี ดิจิตอล เครื่องทุนแรงที่ใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมตามภูมิสังคม

๖.๒.๔ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประชากรผู้สูงอายุภาคเหนือมีสัดส่วนสูงขึ้น เป็นผลให้ภาระ พึ่งพิงสูงขึ้น การเตรียมความพร้อมของรัฐเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุยังมีน้อย แม้ว่าในระดับชุมชน ปัจจุบันจะมี ความตื่นตัวและเข้ามา มีบทบาทในการจัดสวัสดิการและการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นในรูปของชมรมผู้สูงอายุ แต่โดยทั่วไปแล้วยังมีจุดอ่อนด้าน ความตระหนักถึงปัญหาและการเตรียมตัวในระยะยาว

๖.๓ โอกาส

๖.๓.๑ การเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคม ส่งผลให้เกิดโอกาสในการขยายตลาดการค้า การ ท่องเที่ยว และบริการการศึกษานานาชาติ ธุรกิจบริการสุขภาพและการแพทย์จากการเชื่อมโยง โครงข่ายการคมนาคม ตามเส้นทาง RnA ผ่าน สปป.ลาว สู่จีนตอนใต้ ทำให้ภาคเหนือเป็นประตูเชื่อมโยง การขนส่งสินค้าและนักท่องเที่ยวที่คาด ว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น และมีโอกาสในการขยายธุรกิจบริการด้านต่างๆ อาทิ การบริการทางการแพทย์ การศึกษา การ ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ และการจัดตั้งสำนักงาน ตัวแทนในภูมิภาค โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่

๖.๓.๒ นโยบายภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่ภาคเหนือ ๒ แห่ง คือ จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย การดำเนินการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว ช่วยส่งเสริมและ อำนวยความสะดวกด้าน การค้าการลงทุน สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของภาคเหนือกับประเทศเพื่อน บ้าน

๖.๓.๓ ยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่กำหนดแนวทางการพัฒนาด้าน Digital Contents และกำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่นำร่องในแผนปฏิบัติการวาระแห่งชาติการพัฒนาเมือง อัจฉริยะ (Smart city) ซึ่ง จะส่งผลให้ภาคเหนือเป็นฐานการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล อุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์ และเป็นแหล่งสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญ เช่น การ์ตูน/ภาพยนตร์ Animation การตัดต่อ ภาพยนตร์ เกมคอมพิวเตอร์ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

๖.๓.๔ ภาคเหนือได้ประโยชน์จากการใช้ข้อตกลงการผลิตสินค้าเกษตร (Contract Farming) กับ ประเทศเพื่อนบ้าน ในการผลิตวัตถุดิบการเกษตรบริเวณชายแดนและนำเข้ามาแปรรูป ในประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และลดการใช้ฐานทรัพยากรของภาค

๖.๓.๕ ตลาดการท่องเที่ยวขยายตัว จากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งมีความโดดเด่นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน สามารถพัฒนา เป็นเส้นทาง การท่องเที่ยวที่หลากหลายร่วมกันและดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและนานาชาติ นอกจากนั้น แหล่งท่องเที่ยวเชิง ธรรมชาติของภาคที่มีเป็นจำนวนมากยังสามารถพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และการพักผ่อนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ

๖.๔ ภัยคุกคาม

๖.๔.๑ การเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะ GMS และประชาคมอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อโอกาสการขยายการค้าการลงทุนของภาค ขณะเดียวกัน ก่อให้เกิดความเสี่ยงหลายด้านเนื่องจากจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และบุคลากรระหว่างประเทศสมาชิกที่สะดวกขึ้น ดังนั้น หากไม่มีการพัฒนาบุคลากรในภาคให้เกิดการตื่นตัว สามารถแข่งขันได้ในตลาดสากลและ การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อทางลบทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

๖.๔.๒ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดปัญหาต่อการเกษตร โดยทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลง ส่งผลให้เกิด ความไม่มั่นคงด้านอาหาร และรายได้ของเกษตรกร

๖.๔.๓ ภัยธรรมชาติมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ภาคเหนือประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง การพังทลายของดิน หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก และแผ่นดินไหวเป็นประจำ และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น สาเหตุมาจากปัจจัยภายในที่มีการรุกล้ำพื้นที่ป่าซึ่งเป็นพื้นที่ลาดชันเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกและการเผาป่า รวมถึงสภาพอากาศที่มีความแปรปรวน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของ ประชาชน

๗. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

๗.๑ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมายระดับสากล มีทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติโดดเด่น แต่พื้นที่ท่องเที่ยวค่อนข้างกระจุกตัว

๗.๒ มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ และมีองค์ความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรม ของสถาบันการศึกษาจำนวนมาก แต่ยังไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้อย่างคุ้มค่า

๗.๓ ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับอนุภูมิภาคต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ผู้ประกอบการในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่มีส่วนร่วมในห่วงโซ่การผลิต การค้าในอนุภูมิภาค และสินค้าส่งออก ขาดแดนส่วนใหญ่มาจากนอกภาค จึงไม่สร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ให้กับภาค

๗.๔ โครงสร้างพื้นฐานของเมืองศูนย์กลางยังไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะระบบขนส่งสาธารณะและสนามบิน

๗.๕ พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรยังไม่ทั่วถึง การทำการเกษตรส่วนใหญ่ยังเป็นเกษตรเคมี สินค้าเกษตรยังเป็นขั้นปฐมภูมิและแปรรูปขั้นต้น

๗.๖ ประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน สัดส่วนคนจนของภาคสูงกว่าระดับประเทศ และด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๗.๗ ประชากรสูงอายุมีสัดส่วนสูงที่สุดในประเทศ ขณะที่ขาดแคลนแรงงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๗.๘ พื้นที่ป่าต้นน้ำบางส่วนมีสภาพเสื่อมโทรม มีปัญหาบุกรุกและใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าผิดประเภท และยังคงเผชิญปัญหาหมอกควันรุนแรง

๘. แนวคิดและทิศทางการพัฒนา ภาคเหนือมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมประเพณีที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นที่มีการฟื้นฟู สืบสานและ สร้างสรรค์พัฒนาสู่การผลิตสินค้าและบริการ โดยเฉพาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมที่มีชื่อเสียงระดับสากล พื้นที่เกษตรของภาคเหนือมีขนาดเล็กเหมาะสมต่อการปรับระบบการผลิต เพื่อสร้างคุณค่าตามแนวทางเกษตรอินทรีย์นอกจากนี้ ทำเลที่ตั้งของภาคเหนือมีศักยภาพในการขยายการค้า การลงทุนและบริการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และสามารถ ขยายไปสู่จีนตอนใต้และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และ ตะวันออก-ตะวันตกรวมถึงเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องนำศักยภาพทางภูมิสังคม ประกอบกับปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้ของ สถาบันการศึกษาและองค์กรในพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้าง มูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้

ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๘.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจ กับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๘.๒ วัตถุประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์

๘.๒.๒ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๒.๓ เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพา ครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

๘.๒.๔ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ ป่าต้นน้ำ และปัญหาหมอกควัน

๘.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคเหนือลดลง

๘.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ	๖๓๙,๖๙๑ ล้านบาท (มูลค่า CMV ปี ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคเหนือ	๐.๔๑๗ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๗	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๗	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๗	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๗	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๗

๘.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการ ที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และ วัฒนธรรม ได้แก่ (๑) กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน (๒) กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลก (ทางประวัติศาสตร์) ในพื้นที่ จังหวัดสุโขทัย และกำแพงเพชร (๓) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ อุทัยธานี(๔) กลุ่มท่องเที่ยวที่มีเป้าหมาย

เฉพาะ ได้แก่ MICE ในจังหวัดเชียงใหม่ ท่องเที่ยวเชิงผจญภัย/กีฬาเพื่อการพักผ่อน/เชิงสุขภาพ และการพำนักระยะยาว ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน

โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

(๑) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

(๒) พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมา พัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว อาทิ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบ การสื่อสาร ตลอดจนส่งเสริมการตลาดเชิงบูรณาการ การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสนับสนุน การพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

(๓) สนับสนุน Community Based Tourism/Local Tourism เพื่อกระจายประโยชน์ จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นและ นำมาประยุกต์สร้างสรรค์สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๔) สนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทั้งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในภาค เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เส้นทางสายวัฒนธรรม เส้นทางท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลก และส่งเสริม กิจกรรมท่องเที่ยวและบริการรูปแบบใหม่ๆ เพื่อสร้างรายได้ตลอดปี

(๕) เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่การผลิต การท่องเที่ยว ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัยและ พัฒนา การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการธุรกิจและการตลาด ทั้งการรักษาฐานเดิมและขยายไปสู่ตลาดกลุ่มใหม่ที่มีศักยภาพและการสร้างตลาดในรูปแบบ e-tourism

(๖) รักษาอัตลักษณ์ของเมือง โดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ สืบสานประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน และเมืองเก่า โดยเฉพาะเมืองเก่าเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ ตาก พะเยา น่าน กำแพงเพชร ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน และการสร้าง “แบรนด์” หรือเอกลักษณ์ของเมือง รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัด และเมืองท่องเที่ยวให้เป็น เมืองน่าอยู่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองให้มีคุณค่าเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล

๒) พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ กลุ่มอาหาร และสินค้าเพื่อสุขภาพ กลุ่มบริการทางการแพทย์และสุขภาพ และกลุ่มผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ โดยให้จังหวัด เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางและขยายสู่พื้นที่เครือข่ายที่มีศักยภาพ

โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

(๑) สนับสนุนสถาบันการศึกษาในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ส่งเสริมการนำมาใช้เชิงพาณิชย์ ตามแนวคิดการสร้าง Food Valley เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ ให้ตอบสนองต่อตลาดเป้าหมายเฉพาะ อาทิ กลุ่มสินค้าเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ กลุ่มอาหารเสริมสุขภาพและความงาม

(๒) ขยายเครือข่ายการพัฒนาธุรกิจบริการทางการแพทย์และสุขภาพให้มี ความหลากหลาย สอดคล้องกับตลาดเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มุ่งสู่ การเป็น Medical & Wellness Hub ระดับอนุภูมิภาค

(๓) สนับสนุนการพัฒนาเชียงใหม่เป็น Creative City พร้อมทั้งสนับสนุนการวิจัย และพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมผนวกกับความโดดเด่นของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้สินค้ามีความแตกต่างโดดเด่นสามารถตอบสนองต่อตลาดเป้าหมายเฉพาะ อาทิ สินค้า Life Style สินค้า หัตถกรรม และของที่ระลึกต่างๆ ที่เน้นคุณภาพทั้งการออกแบบและการใช้งาน

(๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจ ขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลัง ในการขับเคลื่อน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจตลอด Value Chain

(๕) เพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย กลุ่มเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจ ด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมดิจิทัล

๘.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

แนวทางการพัฒนา

๑) เสริมศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐาน และวางผังเมืองทั้งเมืองหลักและเมืองชายแดน ให้สอดคล้อง และสมดุระหว่างการพัฒนาการอนุรักษ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ พัฒนาโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งย่อยที่เชื่อมต่อกับ ระบบหลักของประเทศและอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และ แนวตะวันออก-ตะวันตก รวมทั้งพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจะรองรับ การเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญเชื่อมโยงอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC

๒) พัฒนาเชียงใหม่เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ ให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ เทียบเท่าเมืองขนาดใหญ่ในระดับนานาชาติและมีความน่าอยู่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่ง มวลชนขนาดใหญ่ และ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของ ศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่ เฉพาะในเมือง เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่อนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่งตามหลักการจัดทำ แผนผังภูมินิเวศ โดยเฉพาะเร่งรัดการดำเนินงานตาม ผลการศึกษาเกี่ยวกับระบบขนส่งสาธารณะของ สนช. โดยพิจารณา ขยายขีดความสามารถของระบบ ท่าอากาศยาน พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อรองรับสังคมดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

๓) พัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบรางที่นครสวรรค์ แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) และ เมืองในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ โดยจัดทำ แผนแม่บทพื้นที่และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ ของแต่ละเมือง พัฒนาโครงข่าย คมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ให้ทั่วถึงสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบ และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริม กิจกรรมเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่

๔) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือ เข้าถึงข้อมูล กฎระเบียบการดำเนิน ธุรกิจ ในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมและ มนุษยธรรมที่ถูกกน ามาเป็นข้อกีดกันทาง การค้า รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชนที่มีความเข้มแข็ง ร่วมพัฒนาเครือข่ายกับธุรกิจท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply Chain ของ ธุรกิจใหญ่ได้

๕) พัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าที่ตอบสนองตลาด ในกลุ่มประเทศเพื่อน บ้าน และ AEC โดยให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ อย่างการเกื้อกูลกัน บนความ ร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและเพื่อนบ้าน ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็น เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย

๘.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเกษตร ปลอดภัยในพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง โดยสนับสนุนการท ากษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการ รวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรเพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาด อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้กับ

เกษตรกรในการใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี ฝักระวังผลกระทบจาก การใช้สารเคมีที่มีต่อดินและน้ำ ส่งเสริมช่องทางการกระจายผลผลิต สร้างพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภค อาหารเพื่อสุขภาพ สนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

๒) สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ ได้แก่ (๑) การแปรรูปพืชผัก ผลไม้ สมุนไพร (ไพล คาวตอง ยอ มะขามป้อม คำฝอย) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน (๒) การแปรรูปข้าว พืชไร่ พืชพลังงาน ในจังหวัดพิจิตร กาแพงเพชร นครสวรรค์ โดยสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ และสนับสนุนการ นำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์ มาผลิตพลังงานทดแทน

๓) พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับ อุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล ในจังหวัดนครสวรรค์ และ กาแพงเพชร โดยสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์ พัฒนาเป็นพลังงาน ทดแทน สนับสนุนการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการนำพืช/วัสดุชีวภาพ มาใช้ประโยชน์ตลอดห่วงโซ่ คุณค่า อาทิ ใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเพื่อเป็นสินค้า นากามาใช้ในการผลิตพลังงานชีวมวล เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่ได้ประโยชน์สูงสุดและช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและ พัฒนา ตลอดจนพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม

๔) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิต และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิต แก่เกษตรกร เช่นการโซนนิ่งพื้นที่ปลูกพืช การเกษตรแปลงใหญ่ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับศักยภาพและให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

๕) สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูล แหล่งเงินทุนและเทคโนโลยี

๖) พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตร ออนไลน์โดยเกษตรกร ๗) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกร ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

๘.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบ ดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำ ของผู้สูงอายุและผู้มีรายได้น้อย โดยดำเนินการในรูปของกลุ่มอาชีพและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการน าภูมิปัญญาผู้สูงอายุไปใช้ในการ พัฒนาวินาศกิจชุมชน เพื่อให้มีรายได้ และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๒) พัฒนาระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีข้อจำกัด ทางกายภาพและมีปัญหาความยากจน ตามแนวทางแม่ฮ่องสอนโมเดล

๓) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการ มีส่วนร่วมของชุมชน และการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ ที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้ รวมทั้ง

แก้ปัญหาการขาดแคลนผู้ดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนสนับสนุนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการด้านสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

๔) พัฒนาแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการ ของตลาดแรงงาน ควบคู่ไปกับการยกระดับทักษะฝีมือให้สูงขึ้น สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตและบริการ บนฐานความรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๕) สร้างความเข้มแข็งและสร้างสภาพแวดล้อมในการพัฒนาให้กับสถาบันครอบครัว และชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ตลอดจนการจัดสวัสดิการชุมชนได้ อย่างยั่งยืน และเป็นโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคมให้กับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

๘.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหาร จัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควัน อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำในพื้นที่ ๘ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน โดยเฉพาะ จังหวัดน่าน โดยให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมให้มีความอุดม สมบูรณ์ เพื่อให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคงและเป็นแหล่งดูดซับน้ำฝนและเพิ่มปริมาณน้ำ ตันทุนในแต่ละลุ่มน้ำ ควบคู่ไปกับการป้องกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ตลอดจนส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ ป่าต้นน้ำ

๒) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบในลุ่มน้ำหลักของภาค ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร และกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และการอนุรักษ์

๓) แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดยส่งเสริม การปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม การส่งเสริมให้นาเศรษฐกิจทางการเกษตร ไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดการเผาวัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน

๑.๓.๒ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ฉบับทบทวนรอบปี ๒๕๖๒

วิสัยทัศน์

“นครแห่งชีวิตและความมั่งคั่ง” (เมืองที่ให้ความสุขและชีวิตที่มีคุณค่าแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือนในฐานะเมืองน่าอยู่และน่าท่องเที่ยวในระดับโลก)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพเชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ
๒. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงของธุรกิจการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและท้องถิ่น

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดเพิ่มขึ้น
๒. จำนวนสถานบริการสุขภาพที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA(แห่ง) เพิ่มขึ้น
๓. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของคนครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการ

สุขภาพ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงสู่ระดับสากล
๔. ส่งเสริมและเชื่อมโยงการประชาสัมพันธ์และการตลาดทางการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการเกษตร การผลิตสินค้าชุมชน การค้า การลงทุน สู่สากล วัตถุประสงค์

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๒. สร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและบริการในตลาดที่เหมาะสม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น
๒. รายได้จากการนำสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
๓. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับการผลิตและการประกอบธุรกิจ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต และการประกอบ

ธุรกิจ

๔. ส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงการผลิตและการประกอบธุรกิจสู่ระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างสังคมให้มีคุณภาพ คงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มทุกวัย
๒. การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง
๒. ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ลดลง
๓. คนอายุ ๑๕ - ๖๐ ปี เต็ม มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
๔. อัตราการว่างงานลดลง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาสู่ศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคด้วยความเป็นเลิศด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๒. ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีศักยภาพ ร่วมกับเครือข่ายด้านวัฒนธรรมทุกระดับ
๓. ส่งเสริมคุณธรรม จิตสาธารณะ และประชาธิปไตย
๔. เสริมสร้างความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ
๕. พัฒนาคุณภาพคนและสุขภาพให้เหมาะสม ตามช่วงวัย และความหลากหลายของประชากร
๖. ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

วัตถุประสงค์

๑. ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสร้างระบบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วมในรูปแบบของเครือข่าย
๒. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. สร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพิ่มพื้นที่สีเขียว
๔. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและพลังงาน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าลดลง
๒. พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น
๓. จำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ลดลง
๔. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดเพิ่มขึ้น
๕. สัดส่วนขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ สามารถอำนวยความสะดวกได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
๒. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกิดมลพิษทางน้ำ ดิน อากาศ ขยะ และของเสียอันตรายให้มีคุณภาพดีขึ้น และพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ
๓. ส่งเสริมความเข้าใจและจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์ หวงแหน ลดข้อขัดแย้ง และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในรูปแบบเครือข่าย
๔. พัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์พลังงาน และการใช้พลังงานทดแทนให้เหมาะสมและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัย และความสงบสุขของประชาชน

วัตถุประสงค์

๑. ชุมชนเข้มแข็ง สังคมเมืองปลอดภัยและสงบสุข
๒. พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง สงบสุข

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. สัดส่วนคดีอาชญากรรม (ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ) ลดลง
๒. สัดส่วนคดีอาชญากรรม (ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์) ลดลง
๓. อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางบกลดลง
๔. ร้อยละของคดีอาชญากรรมสำคัญ (ฐานข้อหาผิดกฎหมาย และครอบครองเพื่อจำหน่าย) เปรียบเทียบปรับกับคดีที่จับกุมทั้งหมดลดลง
๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคดีการจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และความผิดที่เกี่ยวข้องตามพรบ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพด้านความมั่นคงภายใน มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อรับมือกับปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงทุกรูปแบบ
๒. เพิ่มประสิทธิภาพและความพร้อมด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๓. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยไซกอลโกประชารัฐ
๔. เพิ่มประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐและการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล วัตถุประสงค์

๑. ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการภาครัฐ
๒. การบริหารภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการเพิ่มขึ้น
๒. ร้อยละของการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนร้อนของประชาชนเพิ่มขึ้น
๓. ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัดเพิ่มมากขึ้น
๔. ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนากองศกรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

วิสัยทัศน์การพัฒนากองศกรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

“เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาท้องถิ่น บนพื้นฐานของความเข้าใจในปัญหาและศักยภาพของท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”

พันธกิจ

๑. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความทันสมัย มีคุณธรรม จริยธรรมตามกฎหมายบัญญัติ
๓. ส่งเสริมบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองศกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนามีประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

เป้าประสงค์ : ๑. ระบบสาธารณูปโภค ทางการเกษตร โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. ภาคเกษตรกรรมสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมีการกระจายรายได้ที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งที่จำเป็น

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคม

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ : ๑. ชุมชนยึดถือและปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดภูมิคุ้มกันทาง

เศรษฐกิจ

๒. ท้องถิ่นมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว วิสาหกิจชุมชน ให้มีความพร้อมแข่งขัน และรองรับผลกระทบจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในชุมชนมีความพร้อมแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และบริการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ : ชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ ๑ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ ป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะและมลภาวะในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์ : ชุมชนและองค์กรภาคสังคมในท้องถิ่น สามารถอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในเชิงองค์รวม

กลยุทธ์ที่ ๒ อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ภายนอก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

เป้าประสงค์ : ๑. กลุ่มเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ได้รับการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ประสบปัญหาทางสังคม ได้รับการและสวัสดิการอย่างทั่วถึง รวดเร็ว และเป็นธรรม บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน

เป้าประสงค์ : ๑. ประชาชนมีความสามัคคีและความสมานฉันท์ในหมู่คณะ สามารถป้องกันและรับมือกับสาธารณภัย ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขลดปัญหาอาเสพติดและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๑ รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ ๓ ป้องกันและแก้ไขปัญหาอาเสพติด อบายมุข และปัญหาแรงงานต่างด้าว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์ : ๑.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๒.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการตรวจสอบควบคุม

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน)

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

“ชุมชนน่าอยู่ คู่เศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๑ แนวทางการพัฒนาด้าน ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ท่อ รางระบายน้ำ

๑.๒ แนวทางการพัฒนาด้าน ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

๑.๓ แนวทางการพัฒนาด้าน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค / ระบบประปา / แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑ แนวทางการพัฒนาด้าน การสร้างความชัดเจนและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยองค์กรชุมชน และภาครัฐอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

๒.๒. แนวทางการพัฒนาด้าน การส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๓ แนวทางการพัฒนาด้าน การพัฒนาระบบการจัดการขยะอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓.๑ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓.๒ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

๓.๓ แนวทางการพัฒนาด้านการสุขภาพชุมชนและสถานที่

๓.๔ แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสวัสดิการ

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๔.๑ แนวทางการพัฒนาด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ

๔.๒ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีพโดยทั้งศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยและองค์กรชุมชน

๔.๓ แนวทางการพัฒนาด้านการนำหลักคำสอน กิจกรรมทางศาสนามาใช้พัฒนาคนในชุมชน และทำนุบำรุงศาสนา

๔.๔ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริม สืบสาน สืบทอด ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนให้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๔.๕ แนวทางการพัฒนาด้านการขยายโอกาสทางการศึกษา และสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๔.๖ แนวทางการพัฒนาด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงเทคโนโลยี

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

๕.๑ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว

๕.๒ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม

๕.๓ แนวทางการพัฒนาด้านพัฒนาข้อบัญญัติตำบล/สร้างมาตรการที่สนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวปลอดภัยให้ยั่งยืน

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๖.๑ แนวทางการพัฒนาด้านการจัดหาตลาดรองรับราคาพืชผลทางการเกษตร

๖.๒ แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนตำบลแม่วิน

๖.๓ แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมระบบการเกษตรเพื่อความพอเพียงของชุมชนและตำบล

๖.๔ แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ

๗.๑. แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๗.๒ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

๗.๓ แนวทางการพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๗.๔ แนวทางการพัฒนาด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนชุมชนให้มีความสัมพันธ์กัน

๗.๕ แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาระบบศักยภาพในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะทำงานต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนและประชาชน

๗.๖ แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาและปรับปรุง อาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานและบริการชุมชน

๗.๗ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของสตรี

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคมีคุณภาพ เพียงพอกับความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน

๒. การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบ มุ่งสู่ความยั่งยืน

๓. พัฒนาเสริมสร้างสุขอนามัยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๔. พัฒนาและยกระดับการศึกษา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๖. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความยั่งยืนทุกหมู่บ้าน

๗. การบริหารและการจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกัน ระหว่างประชาชน ภาครัฐ เอกชน เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๒.๔ ตัวชี้วัด

ระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยวัด : ร้อยละของระดับความสำเร็จของโครงการ / กิจกรรม

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

๑. ระบบโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง มากกว่าร้อยละ ๖๐

๒. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการจัดการแบบยั่งยืน มากกว่าร้อยละ ๖๐

๓. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่วินได้รับการและสวัสดิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง รวดเร็วและเป็นธรรม และมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มากกว่าร้อยละ ๕๐

๔. เด็กและเยาวชนในพื้นที่ตำบลแม่วินได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับ และประชาชนในท้องถิ่น สามารถอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของตนให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐

๕. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่วินมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวตำบลแม่วินเพิ่มมากขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๖. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่วินสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๗. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการบริหารจัดการภายใต้หลัก ธรรมาภิบาลและการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ ได้มากกว่าร้อยละ ๗๐

๒.๖ กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาด้าน ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ท่อ รางระบายน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาด้านก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ระบบประปา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความชัดเจนและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยองค์กรชุมชน และภาครัฐอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการจัดการขยะอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

กลยุทธ์ที่ ๓ การสุขาภิบาลชุมชนและสถานที่

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสวัสดิการ

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีพโดยทั้งศูนย์การศึกษานอกระบบ และตามอัยาศัยและองค์กรชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการนำหลักคำสอน กิจกรรมทางศาสนามาใช้พัฒนาคนในชุมชน และทำนุบำรุงศาสนา

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการส่งเสริม สืบสาน สืบทอด ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนให้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๕ การขยายโอกาสทางการศึกษา และสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๖ การขยายโอกาสการเข้าถึงเทคโนโลยี

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาข้อบัญญัติตำบล/สร้างมาตรการที่สนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวปลอดภัยให้

ยั่งยืน

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดหาตลาดรองรับราคาพืชผลทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนตำบลแม่วิน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาและส่งเสริมระบบการเกษตรเพื่อความพอเพียงของชุมชนและตำบล

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการองค์กร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

กลยุทธ์ที่ ๓ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๔ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนชุมชนให้มีความสัมพันธ์กัน

กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาระบบศักยภาพในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะทำงานต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๖ การพัฒนาและปรับปรุง อาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานและ บริการชุมชน

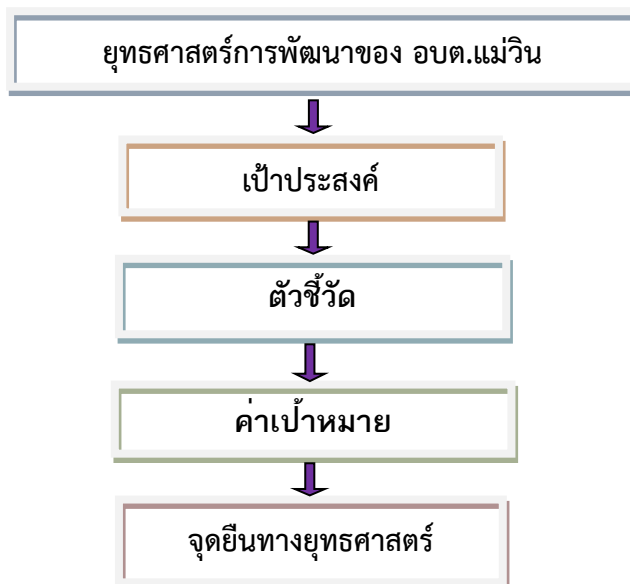
กลยุทธ์ที่ ๗ การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของสตรี

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่วิน จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ "ชุมชนน่าอยู่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่ มีเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรอย่างยั่งยืน"

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วินมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อประเมินสภาพการพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการประเมินถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน โดยใช้เทคนิคการ SWOT Analysis เพื่อพิจารณาศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วินในภาพรวม ดังนี้

การวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง (S = STRENGTH)

๑. การบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาล
๒. พันธกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน เอื้อต่อการพัฒนา
๓. ผู้บริหาร ผู้นำ สนับสนุนแนวคิดและกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านสังคม การศึกษา และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง
๔. ผู้บริหาร ผู้นำ สนับสนุนแนวคิดและกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน มีบุคลากรและอัตรากำลัง จำนวนและคุณวุฒิ อยู่ในระดับที่พร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายการบริหารงาน
๖. มีการจัดโครงสร้างภายในองค์กรที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจของชุมชน
๗. มีการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ เช่น กลุ่มหัตถกรรม กลุ่มพัฒนาสตรี ฯลฯ
๘. มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่นำการท่องเที่ยวให้ความสนใจ
๙. มีแหล่งน้ำธรรมชาติสามารถใช้ประโยชน์ในอุปโภคและบริโภคได้ตลอดปี

แผนพัฒนาท้องถิ่น (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

๑๐. มีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยว
๑๑. นโยบาย อบต. ด้านการบริการงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน

จุดอ่อน (W = WEAKNESS)

๑. โครงการขนาดใหญ่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วินไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้
๒. มีจำนวนโครงการที่ต้องการดำเนินการเป็นจำนวนมาก และไม่ทั่วถึง
๓. ประชาชนยังขาดความสนใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
๔. ประชาชนยังขาดความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครอง
๕. ประชาชนยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่น
๖. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการทำอาชีพเสริมได้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากไม่มีการประสานงานและการเชื่อมโยงจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
๗. ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย เนื่องจากไม่มีการประสานงานและการเชื่อมโยงจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

โอกาส (O = OPPORTUNITY)

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยที่หน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ส่งเสริมและสนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน
๒. การแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติที่รัฐบาลส่งเสริม มีโอกาสได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้น
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติที่รัฐบาลส่งเสริมมีโอกาสได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้น
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ มีโอกาสได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้นมาก
๕. การสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจฐานราก ตามนโยบายของรัฐบาลมีโอกาสได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้นมาก

อุปสรรค (T = THREAT)

๑. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทำให้แนวทางปฏิบัติขาดความชัดเจนแน่นอน
 ๒. การจัดสรรงบประมาณและระยะเวลาการเบิกจ่ายไม่เหมาะสมกับเวลาดำเนินการ
 ๓. พื้นที่ในความรับผิดชอบมาก ไม่สามารถบริหารจัดการพัฒนาได้ทั่วถึง
 ๕. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการพัฒนา
 ๖. ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา และยังขาดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ๗. การคมนาคมขนส่งไม่สะดวกเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา
 ๘. ปัญหาโลกร้อน สภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย, ภัยแล้ง, อัคคีภัย วัตภัย เป็นต้น ประชาชนได้รับความเดือดร้อน พืชผลและทรัพย์สินเสียหาย
 ๙. การรับวัฒนธรรมตะวันตกทำให้เยาวชนรุ่นหลังหลงลืมประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม
- ๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำ ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

दान	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่ เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของ ปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้ม อนาคต
๑. โครงสร้าง พื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ถนน - ประปา - ไฟฟ้า - โทรศัพท์ - หอกระจายข่าว - ประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ถนนลาดยางชำรุด - ถนนลูกรังชำรุด - ถนนดิน ฤดูฝนสัญจรไม่สะดวก ไหลลื่น - น้ำประปามีไม่เพียงพอ/ไม่ ทั่วถึง - น้ำประปาไม่สะอาด - ไฟฟ้าตามชุมชน/บ้านเรือนมีไม่ ทั่วถึง - ขาดไฟฟ้าส่องสว่างตาม จุดสำคัญ - โทรศัพท์สาธารณะไม่เพียงพอ/ ชำรุด - ขยายโทรศัพท์พื้นฐานเพิ่มเติม - หอกระจายข่าวยังมีไม่ ครอบคลุม 	หมู่ที่ ๑-๑๙ ตำบลแม่ วิน/ประชาชนทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับปรุงผิวลาดยาง/ ก่อสร้างถนนลาดยาง/ปรับปรุง ถนนลูกรัง/ก่อสร้างถนนลูกรัง/ ถนน คสล.อย่างต่อเนื่อง - มีการขยายเขตประปา / จัดทำ ระบบประปาภูเขา/ปรับปรุง ติดตั้งระบบประปา/ระบบกรอง น้ำ - มีการขยายเขตไฟฟ้า/ติดตั้ง เพิ่มเติม - ติดตั้งเพิ่มเติม/ประสาน ปรับปรุงซ่อมแซม - ประสาน ขยายพื้นที่ ให้บริการ
๒. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรรมชาติ - ภาวะโลกร้อน - ขยะและสิ่งปฏิกูล - ที่ดินทำกิน 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุก - ขาดแนวทางการจัดการที่ เหมาะสม - ปริมาณทรัพยากรสัตว์ป่าและ สัตว์น้ำลดลง - การเผาขยะและสิ่งปฏิกูล - การใช้พลังงานเพิ่มขึ้น - ขยะมีปริมาณเพิ่มขึ้น - ที่ดินส่วนใหญ่ขาดเอกสารสิทธิ์ 	หมู่ที่ ๑-๑๙ ตำบลแม่ วิน/ประชาชนทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - บังคับใช้มาตรการอย่างจริงจัง เน้นการจัดการร่วมของชุมชน - เสริมสร้างจิตสำนึกให้กับ ประชาชน - สนับสนุนการจัดตั้งเขตอนุรักษ์ พันธุ์สัตว์ป่าและสัตว์น้ำ - รณรงค์ให้ประชาชนลดการ เผาขยะและสิ่งปฏิกูล - มาตรการประหยัดพลังงาน - จัดทำระบบจัดการขยะ - ส่งเสริม/สนับสนุนการนำขยะ กลับมาใช้ใหม่ - ประสานกรมที่ดิน กรมป่าไม้ ถึงความเป็นไปได้ในการออก เอกสารสิทธิ์ หรือหาแนวทาง ในการจัดการอย่างยั่งยืน - สนับสนุนการจัดตั้งธนาคาร ที่ดิน

ด้าน	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่ เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของ ปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มในอนาคต
ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - สุขภาพอนามัย - ความเข้มแข็งของชุมชน - สิทธิความเสมอภาคชาย หญิง - กฎหมายเบื้องต้น สิทธิ หน้าที่ บทบาท - การว่างงาน - ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - คุณภาพชีวิตของประชาชน - แรงงานฝีมือ - ยาเสพติด - การศึกษา - วัฒนธรรม - ภูมิปัญญาท้องถิ่น - คุณธรรม - จริยธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านสาธารณสุข - สถานบริการสาธารณสุขมีไม่ทั่วถึง - สุขภาพของประชาชน - ชุมชนขาดการรวมตัวเป็นกลุ่มต่างๆเพื่อช่วยเหลือกันในทุกด้าน หรือมีการรวมกันเป็นกลุ่มแต่ไม่เข้มแข็ง - ความเท่าเทียมสิทธิสตรีด้านการเป็นผู้นำชุมชน - ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง สิทธิ บทบาท หน้าที่ และกฎหมายเบื้องต้น - การว่างงานนอกฤดูกาลเกษตร - ชีวิตและทรัพย์สินยังไม่มีความปลอดภัยที่แท้จริง - ปัจจัยพื้นฐานการครองชีพยังขาดแคลน - กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ด้อยโอกาสไม่ได้รับการดูแล - แรงงานฝีมือขาดแคลน - ยาเสพติดยังไม่หมดโดยสิ้นเชิง 	หมู่ที่ ๑-๑๙ ตำบลแม่ วีน/ประชาชนทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโดยเน้นใช้กองทุน สปสช. - สนับสนุนงบประมาณ สาธารณสุขมูลฐาน - ขยายสถานบริการสาธารณสุข - ส่งเสริมสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์กีฬา /จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา และนันทนาการ - การก่อสร้าง/ปรับปรุงสนามกีฬา - ก่อสร้าง/ปรับปรุงสนามกีฬา หรือสถานที่ออกกำลังกาย - ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการรวมกลุ่มต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรม และเข้มแข็ง - ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้นำสตรีให้ได้เป็นที่ยอมรับ - อบรมให้ความรู้ / ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน - ส่งเสริมอาชีพเสริมให้เป็นทางเลือก - ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง - เพิ่มความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ - ส่งเสริม/เหลือสนับสนุน กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส - ส่งเสริม พัฒนางานฝีมือ - สร้างเครือข่ายชุมชนต่อต้าน ป้องกัน เฝ้าระวังป้องกัน - เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - เพิ่มความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้ - ส่งเสริม/เหลือสนับสนุน กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส - ส่งเสริม พัฒนางานฝีมือ - สร้างเครือข่ายชุมชนต่อต้าน ป้องกัน เฝ้าระวังป้องกัน - เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

<p>๓. ด้านสังคม (ต่อ)</p>			<p>หมู่ที่ ๑-๑๙ ตำบลแม่ วิน/ประชาชนทั่วไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนเสริมหลักสูตร ท้องถิ่นการทำหลักสูตรร่วมกับ ชุมชนในรูปแบบหลักสูตร ท้องถิ่นผ่านสถาบันการศึกษา - สนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน - การสนับสนุนศูนย์บริการ การศึกษานอกระบบและตาม อัธยาศัย - จัดอบรมให้ความรู้หลักสูตร คอมพิวเตอร์เบื้องต้น - สนับสนุน ส่งเสริม โครงการ/ กิจกรรม ที่สืบสาน อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
<p>๔. ด้านเศรษฐกิจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ท่องเที่ยว - ปัจจัยการผลิตแล การตลาด - อาชีพและรายได้ ของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการจัดการอย่างเป็น ระบบและทำให้คนในชุมชนไม่ได้ รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ - แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม มีผลกระทบต่อทรัพยากรต่อ ชุมชน - การคมนาคมและภูมิทัศน์ โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว - ผลผลิตการเกษตรราคาตกต่ำ - การปนเปื้อนสารเคมีของ ผลผลิตทางการเกษตร - การผูกขาดการตลาด - ประชาชนว่างงานหลังฤดูการผลิต 	<p>หมู่ที่ ๑-๑๙ ตำบลแม่ วิน/ประชาชนทั่วไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการบริหารจัดการ อย่างมีส่วนร่วมโดยคนในชุมชน - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ - ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างปรับปรุงถนนทางเข้า การปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบ - ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ - การประกันราคาพืชผลทาง การเกษตร - ส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษ - รวมกลุ่ม ตั้งสหกรณ์ จำหน่าย ตลาดกลาง - จัดฝึกอบรม/ศึกษาดูงานด้าน อาชีพให้กับประชาชน
<p>๕. ด้านการเมือง และการบริหาร จัดการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเมืองและ การปกครอง - การบริการ สาธารณะ - การบริหารงาน ในองค์การบริหาร ส่วนตำบล 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความรู้ในเรื่องการเมือง และ การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย - การรับรู้ข่าวสารทางราชการ - การบริการสาธารณะยังไม่ ทั่วถึง - คณะผู้บริหารและสมาชิกยัง ขาดความเข้าใจใน บทบาท หน้าที่ กฎหมายระเบียบที่ เกี่ยวข้อง - พนักงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลยังขาดความเข้าใจ ในระเบียบและกฎหมาย 	<p>อบต.แม่วิน/บุคลากร ของ อบต.แม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมจัดกิจกรรมให้ความรู้ อย่างต่อเนื่อง - ติดประกาศ เสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุ และอินเทอร์เน็ต - ขยายเขตการให้บริการ สาธารณะ - อบรมให้ความรู้/ศึกษาดูงาน - อบรมให้ความรู้/ศึกษาดูงาน - จัดหาเพิ่มเติม พัฒนาปรับปรุง ให้ทันสมัย - ขยายกรอบอัตรากำลังให้ เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับการ ถ่ายโอน